Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PEDRA CRUZ VILLALÓNA
přednesené dne 2. července 2015 [1]

Věc C-245/14

Thomas Cook Belgium NV
proti
Thurner Hotel GmbH

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Handelsgericht Wien (Rakousko)]

„Prostor svobody, bezpečnosti a práva — Spolupráce v občanských věcech — Nařízení (ES) č. 1896/2006 — Řízení o evropském platebním rozkazu — Článek 20 odst. 2 — Přezkum evropského platebního rozkazu po uplynutí lhůty k podání odporu — Nepravdivá nebo nepřesná informace — Nepříslušnost soudu, který vydá evropský platební rozkaz — Pojem ‚výjimečná okolnost'"

1. V projednávané věci má Soudní dvůr prakticky poprvé možnost vyjádřit se k pojmu „výjimečná okolnost" uvedenému v čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 [2]. Zejména se jedná o to, zda v rámci řízení o evropském platebním rozkazu je případná nepříslušnost soudu, jenž evropský platební rozkaz vydá, důvodem pro přezkum tohoto platebního rozkazu pro možnou existenci ujednání o svěření příslušnosti soudu uzavřeného mezi smluvními stranami, které nebylo zmíněno ve formuláři návrhu, a představuje tak „výjimečnou okolnost", když dlužník měl zjevně možnost podat odpor proti tomuto rozkazu v řádné lhůtě, a neučinil tak.

I – **Právní rámec**

2. Bod 25 odůvodnění nařízení č. 1896/2006 zní následovně:

„Po uplynutí lhůty k podání odporu by žalovaný měl mít v některých výjimečných případech právo požádat o přezkum evropského platebního rozkazu. Přezkum prováděný ve výjimečných případech by neměl znamenat, že je žalovanému poskytnuta další příležitost podat odpor. Během přezkumného řízení by se podstata nároku neměla hodnotit nad rámec důvodů vyplývajících z výjimečných okolností, na které se žalovaný odvolává. Jiné výjimečné okolnosti by mohly zahrnovat situaci, kdy je evropský platební rozkaz založen na nepravdivých informacích uvedených ve formuláři návrhu."

1 — Původní jazyk: španělština.

2 — Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (Úř. věst. 399, s. 1). V rozsudku Novontech-Zala, C-324/12, EU:C:2013:205, již Soudní dvůr vyslovil, že nedodržení lhůty k podání odporu proti evropskému platebnímu rozkazu v důsledku nedbalého jednání žalovaného není důvodem pro přezkum tohoto evropského platebního rozkazu, neboť nedodržení lhůty nemůže být považováno za výjimečnou okolnost ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006. V rozsudku eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, Soudní dvůr rozhodl, že postup podle článku 20 uvedeného nařízení není použitelný, když evropský platební rozkaz nebyl doručen způsobem, který splňuje minimální požadavky stanovené v článcích 13 a 15 uvedeného nařízení.

3. Článek 16 zmíněného nařízení, nazvaný „Odpor proti evropskému platebnímu rozkazu“, stanoví následující:

„1. Proti evropskému platebnímu rozkazu může žalovaný podat odpor u soudu původu za použití vzorového formuláře F uvedeného v příloze VI, který obdrží spolu s evropským platebním rozkazem.

2. Odpor musí být odeslán do 30 dnů od doručení rozkazu žalovanému.

3. Žalovaný v odporu uvede, že nárok popírá, aniž by musel uvádět důvody.

4. Odpor se podává v listinné podobě nebo pomocí jiných komunikačních prostředků včetně elektronických, které členský stát původu uznává a které má soud původu k dispozici.

[…]“.

4. Článek 20 zmíněného nařízení pod názvem „Přezkum ve výjimečných případech“ má následující znění:

„1. Po uplynutí lhůty stanovené v čl. 16 odst. 2 má žalovaný právo požádat o přezkum evropského platebního rozkazu u příslušného soudu v členském státě původu, pokud:

a)

i) byl platební rozkaz doručen některým ze způsobů uvedených v článku 14,

a

ii) doručení nebylo provedeno dostatečně včas, aby bylo žalovanému umožněno připravit si obhajobu, a to bez jakéhokoli zavinění z jeho strany,

nebo

b) žalovaný nemohl popřít nárok z důvodu vyšší moci nebo mimořádných okolností, které nezavinil,

pokud v obou případech jedná neprodleně.

2. Po uplynutí lhůty stanovené v čl. 16 odst. 2 má žalovaný rovněž právo požádat o přezkum evropského platebního rozkazu u příslušného soudu v členském státě původu, pokud byl platební rozkaz s ohledem na požadavky stanovené tímto nařízením zjevně vydán chybně nebo z důvodu jiných výjimečných okolností.

3. Pokud soud odmítne žádost žalovaného s odůvodněním, že není splněn žádný z důvodů pro přezkum uvedených v odstavcích 1 a 2, zůstává evropský platební rozkaz v platnosti.

Pokud soud rozhodne, že přezkum je oprávněný na základě některého z důvodů uvedených v odstavcích 1 a 2, je evropský platební rozkaz od začátku neplatný.“

II – **Původní řízení a předběžné otázky**

5. Navrhovatelka v původním řízení *a quo*, Thomas Cook Belgium NV (dále jen „Thomas Cook“), je cestovní kancelář usazená v Gentu (Belgie), která nabízí různé služby v oblasti cestovního ruchu. Dne 3. září 2009 uzavřela společnost Thomas Cook se společností Thurner Hotel GmbH (dále jen „Thurner Hotel“), rakouskou společností usazenou v Söldenu (Rakousko), smlouvu, v níž byly

sjednány nové podmínky spolupráce na letní sezónu 2010. Později, vzhledem k tomu, že společnost Thomas Cook neprovedla platbu, společnost Thurner Hotel, nabízející turistické ubytování v Söldenu podle podmínek stanovených v předmětné smlouvě, požádala před Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Rakousko) o vydání evropského platebního rozkazu proti belgické cestovní kanceláři na částku přesahující 15 000 eur. Příslušnost jmenovaného soudu založila na tom, že místo plnění závazku se nacházelo v Rakousku.

6. Dne 26. června 2013 byl společnosti Thomas Cook platně doručen evropský platební rozkaz. Společnost nepodala odpor ve lhůtě třiceti dnů, jak to stanoví čl. 16 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, neboť, jak tvrdí, byla zaneprázdněna procházením svých archivů s cílem zjistit, zda evropský platební rozkaz byl či nebyl opodstatněný.

7. Dne 25. září 2013 společnost Thomas Cook požádala Bezirksgericht für Handelssachen Wien o přezkum evropského platebního rozkazu podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006. Společnost Thomas Cook v zásadě tvrdila, že předmětný platební rozkaz byl vydán nepříslušným soudem, neboť obecné smluvní podmínky sjednané mezi smluvními stranami obsahovaly ujednání o svěření příslušnosti soudním orgánům v Gentu (Belgie). Podle ní měl být chybně vydaný evropský platební rozkaz prohlášen neplatným podle čl. 20 odst. 3 nařízení č. 1896/2006, neboť nepříslušnost soudu, který platební rozkaz vydal, představuje důvod k přezkumu podle čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení.

8. Usnesením ze dne 28. října 2013 Bezirksgericht für Handelssachen Wien zamítl návrh na přezkum evropského platebního rozkazu podaný společností Thomas Cook. Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podala společnost Thomas Cook ve stanovené lhůtě opravný prostředek k předkládajícímu soudu. Tento opravný prostředek společnost Thomas Cook opírá o odkaz na bod 25 odůvodnění nařízení č. 1896/2006, které výslovně kvalifikuje jako „výjimečné okolnosti“ pro účely čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení skutečnost, že evropský platební rozkaz byl založen na nepravdivé informaci uvedené ve formuláři návrhu. Podle jeho názoru v posuzovaném případě Bezirksgericht für Handelssachen Wien nezjistil, že rakouské soudy nebyly příslušné, neboť na základě obecných smluvních podmínek sjednaných mezi smluvními stranami byly příslušné soudy v Gentu (Belgie). Podle společnosti Thomas Cook měl zmíněný soud konstatovat, že evropský platební rozkaz byl vydán zjevně chybně ve smyslu čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení.

9. Handelsgericht Wien se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Má být nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1896/2006 vykládáno v tom smyslu, že žalovaný může požádat o soudní přezkum evropského platebního rozkazu podle čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení i tehdy, když byl sice platební rozkaz platně doručen, nicméně byl vydán nepříslušným soudem na základě informace o příslušnosti uvedené ve formuláři návrhu?

2) Představuje v případě kladné odpovědi na první otázku výjimečnou okolnost ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 v souladu s dvacátým pátým bodem odůvodnění sdělení Evropské komise 2004/0055 ze 7. února [2006] skutečnost, že evropský platební rozkaz je vydán na základě informace uvedené ve formuláři návrhu, která se později ukáže jako nesprávná, zejména pokud na ní závisí příslušnost soudu?“

10. V projednávané věci podaly písemná vyjádření společnost Thurner Hotel, rakouská vláda, portugalská vláda, Evropská komise a německá vláda. Společnost Thomas Cook podala své písemné vyjádření opožděně, pročež nebylo přijato. Na ústním jednání, které se konalo na žádost společnosti Thomas Cook dne 16. dubna 2015, vystoupila pouze Komise.

III – **Shrnutí stanovisek účastníků původního řízení**

11. Společnost Thurner Hotel odmítá v prvé řadě tvrzení společnosti Thomas Cook v původním řízení *a quo* ohledně její údajné nevědomosti o pohledávce z toho důvodu, že jí nebyly zaslány (nebo přinejmenším ne v přiměřené lhůtě) příslušné faktury, což jí — podle společnosti Thomas Cook — zabránilo podat včas odpor. V druhé řadě také popírá, že by se smluvní strany dohodly svěřit příslušnost soudům v Gentu. V každém případě, její návrh na vydání evropského platebního rozkazu jasně konstatoval, že příslušnost soudu, k němuž byl návrh podán, zakládá na místu plnění smluvního závazku (s použitím čl. 5 odst. 1 nařízení č. 44/2001), takže společnost Thomas Cook jej mohla popřít ve lhůtě třiceti dnů.

12. Společnost Thurner Hotel se domnívá, že sporné ustanovení (čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006) je nutno vykládat restriktivně. Má za to, že by bylo v rozporu se zásadou právní jistoty dovolit skrze citované ustanovení, uplatňování procesních výjimek, které se mohly (a měly) uplatnit ve lhůtě stanovené pro podání odporu.

13. Rakouská vláda se také přiklání k restriktivnímu výkladu čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, který by vyloučil považovat za „výjimečnou okolnost“ takovou, která již mohla být dlužníkem uplatněna v podaném odporu, v čemž se shoduje také s německou vládou. Podle rakouské vlády pouze takové evropské platební rozkazy, které jsou zjevně v rozporu s právem nebo jsou získané podvodným způsobem, by měly být předmětem přezkumu podle čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení.

14. Portugalská vláda zdůrazňuje, že v čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení jsou dva předpoklady umožňující požádat o přezkum evropského platebního rozkazu po uplynutí lhůty pro podání odporu: zaprvé je-li zjevné, že dotčený platební rozkaz byl s ohledem na požadavky stanovené uvedeným nařízením vydán zjevně chybně v tom smyslu, že při jeho vydání nebyly dodrženy požadavky platnosti jeho vydání stanovené nařízením, a zadruhé je-li přítomna jakákoli jiná výjimečná okolnost. Portugalská vláda má za to, že účelem lhůty pro podání odporu, kterou stanoví čl. 16 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, je napadení legitimnosti a platnosti závazku, který má být vykonán, splňuje-li evropský platební rozkaz náležitosti pro platnost stanovené v tomto nařízení. Naproti tomu přezkum podle čl. 20 odst. 2 téhož nařízení má za cíl zabránit výkonu evropských platebních rozkazů vydaných způsobem porušujícím nařízení. Podle názoru portugalské vlády porušuje vydání platebního rozkazu nepříslušným soudem podstatný požadavek platnosti a musí být možné napadnout jej ve lhůtě delší, než jakou stanoví článek 16.

15. Komise navrhuje na první předběžnou otázku odpovědět kladně v tom smyslu, že pokud byl platební rozkaz skutečně vydán mezinárodně nepříslušným soudem, byl platební rozkaz s ohledem na požadavky stanovené v nařízení č. 1896/2006 vydán chybně, což umožňuje požádat o přezkum podle čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení. Druhá předběžná otázka musí být zodpovězena po objasnění, zda byl platební rozkaz vydán způsobem „zjevně“ chybným. V případě mezinárodní soudní příslušnosti není ve většině případů „zjevné“, zda orgán vydávající platební rozkaz je, nebo není příslušný. Podle Komise by tedy bylo proti smyslu nařízení ukládat soudu, aby v každém případě podrobně zkoumal, zda je či není k vydání platebního rozkazu příslušný.

16. Komise navrhuje omezit rozsah čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 v souladu s nařízením č. 1215/2012 [3] tak, aby bylo možno napadnout evropský platební rozkaz po uplynutí lhůty pro podání odporu pouze tehdy, pokud byla porušena ustanovení o svěření mezinárodní soudní příslušnosti, která jsou určena zvláště k ochraně slabší strany právního vztahu, nebo v případech uvedených v článku 24

3 — Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, s. 1).

nařízení č. 1215/2012 (výlučná příslušnost), na který odkazuje čl. 45 odst. 1 písm. e) bod ii) uvedeného nařízení. Pod žádný z těchto případů nespadá možné porušení dohody o svěření soudní příslušnosti, což se zdá být podstatou tohoto případu, a nelze tedy říci, že by platební rozkaz byl vydán způsobem „zjevně" chybným.

17. Podle Komise zbývá určit, zda existuje „jiná výjimečná okolnost" ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006. Komise navrhuje vykládat tento pojem restriktivně a omezit jej na případy úmyslného zneužití platebního rozkazu, což musí být prověřeno v každém případě [4].

18. Německá vláda se domnívá, že ne každý nesprávný nebo nepravdivý údaj uvedený ve formuláři návrhu otevírá prostor pro jeho napadení podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006. Přezkum evropského platebního rozkazu je důvodný tehdy, jestliže je po zhodnocení zájmů obou účastníků řízení jeho výkon pro některou z nich neúnosný („unerträglich"). Německá vláda navíc cituje rozhodnutí Novontech-Zala [5], týkající se článku 20 nařízení č. 1896/2006, v němž Soudní dvůr ve vztahu ke třicetidenní lhůtě pro podání odporu konstatoval, že „pokud nedodržení této lhůty bylo způsobeno nedostatkem péče zástupce žalovaného […], taková situace, které mohlo být snadno zabráněno, nepředstavuje mimořádné či výjimečné okolnosti ve smyslu [čl. 20 odst. 1 písm. b) a čl. 20 odst. 2]". Podle názoru německé vlády by se toto odůvodnění mělo použít také pro úvahu, že „výjimečnou okolností" nemůže být něco, čemu se ten, kdo se na ni odvolává, mohl snadno vyhnout. Kromě toho by bylo proti účelu nařízení č. 1896/2006 (zejména rychlosti a snížení nákladů) připustit, aby se mohl přezkoumávat evropský platební rozkaz, proti němuž bylo možno podat odpor ve stanovené lhůtě (odpor, který navíc podle čl. 16 odst. 3 uvedeného nařízení ani nevyžaduje podrobné odůvodnění).

19. Pro německou vládu skutečnost, že se žadatel o evropský platební rozkaz a druhá smluvní strana nedohodnou na mezinárodní soudní příslušnosti, není naprosto nic „výjimečného", a v projednávaném případě by společnost Thomas Cook mohla bez větších obtíží uplatnit nepříslušnost soudu, který platební rozkaz vydal, v podaném odporu. A konečně má německá vláda za to, že i kdyby soud, který nakonec platební rozkaz vydal, nebyl mezinárodně příslušný, jedná se v každém případě o nestranný a nezávislý orgán členského státu, jehož rozhodnutí nemá důvod nedbat na zájmy společnosti Thomas Cook či je poškodit.

IV – **Analýza**

A – *Předběžné úvahy*

20. Předkládající soud pokládá Soudnímu dvoru dvě předběžné otázky. Prostřednictvím první z nich se ptá, zda je možné žádat podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 o přezkum evropského platebního rozkazu vydaného nepříslušným soudem na základě informace o příslušnosti uvedené ve formuláři návrhu; prostřednictvím druhé (položené pouze pro případ kladné odpovědi na první otázku) si přeje ujasnit, zda skutečnost, že platební rozkaz je vydán na základě údaje o příslušnosti, který se později ukáže jako nesprávný, představuje „výjimečnou okolnost" ve smyslu daného ustanovení.

4 — Podle jejího názoru se taková okolnost neobjevuje v projednávaném případě, v němž společnost Thurner Hotel založila mezinárodní soudní příslušnost Bezirksgericht für Handelssachen Wien na místu plnění smluvního závazku v souladu s článkem 5 nařízení č. 44/2001.

5 — Viz rozsudek Novontech-Zala (C-324/12, EU:C:2013:205), odstavec 2.

21. Podle mého názoru je možné, jak navrhuje německá vláda ve svém vyjádření, obě otázky přepracovat v jednu jedinou, která by zněla následovně:

„Má být čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 ve spojení se svým bodem 25 odůvodnění vykládán v tom smyslu, že představuje ‚výjimečnou okolnost', která žalovanému umožňuje, aby v případě platně doručeného evropského platebního rozkazu požádal o soudní přezkum tohoto platebního rozkazu vydaného na základě informací uvedených ve formuláři návrhu, které se později ukážou jako nepřesné, zejména pokud na těchto informacích závisí příslušnost soudu?"

B – *Zkoumání otázky*

22. Článek 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, nazvaný „Přezkum ve výjimečných případech", stanoví, že „[p]o uplynutí lhůty stanovené v čl. 16 odst. 2 má žalovaný rovněž právo požádat o přezkum evropského platebního rozkazu u příslušného soudu v členském státě původu, pokud byl platební rozkaz s ohledem na požadavky stanovené tímto nařízením zjevně vydán chybně nebo z důvodu jiných výjimečných okolností", přičemž výjimečnou okolností by podle bodu 25 odůvodnění uvedeného nařízení, na který výslovně odkazuje předkládající soud[6], mohla být i skutečnost, že „by evropský platební rozkaz byl založen na nepravdivých informacích uvedených ve formuláři návrhu".

23. Přitom jak požadavek zakotvený v samotném čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, aby bylo „zjevné", že evropský platební rozkaz byl „vydán chybně", tak pokyn v bodě 25 odůvodnění, že „[p]řezkum prováděný ve výjimečných případech by neměl znamenat, že je žalovanému poskytnuta další příležitost podat odpor", hovoří podle mého názoru ve prospěch teze, že „přezkum prováděný ve výjimečných případech" musí být předmětem restriktivního uplatnění. V zásadě souhlasím s německou vládou v tom, že ne každá nepravdivá či nepřesná informace uvedená ve formuláři návrhu může být důvodem pro přezkum evropského platebního rozkazu podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006.

24. Bránil bych se také velkorysému použití prostředku určeného výhradně pro výjimečné případy, kdy samotná povaha řízení o evropském platebním rozkazu obecně nabízí dlužníkovi jedinou možnost reagovat na nárok oprávněného - odporem podle článku 16 nařízení č. 1896/2006 - ale právě proto je na něj kladeno velmi málo formálních požadavků (musí být podán písemně ve lhůtě třiceti dní) a žádné požadavky materiální (nepožaduje se odůvodnění)[7].

25. Domnívám se tudíž, že čl. 20 odst. 2 ve vazbě na bod 25 odůvodnění uvedeného nařízení musí být předmětem restriktivního výkladu, na čemž se shodují kromě portugalské vlády všichni účastníci řízení, kteří předložili svá vyjádření.

26. Za okolností, jako jsou okolnosti projednávané věci, to znamená, že pokud jde o informaci poskytnutou žadatelem ve formuláři návrhu, cesta k přezkumu by se neměla otevřít, když dlužník (zvláště pokud se jako zde jedná o profesionála) již mohl prověřením platně doručeného evropského platebního rozkazu zjistit, že údaj, na němž byla založena příslušnost soudu, který ho vydal (to znamená informace poskytnutá žadatelem), byl nepřesný, nesprávný nebo chybný. Souhlasím tedy se společností Thurner Hotel a s rakouskou vládou, že takovou nepravdivou nebo nepřesnou informaci, na kterou již mohl reagovat podáním odporu, nelze kvalifikovat jako „výjimečnou okolnost", která by odůvodnila přezkum platebního rozkazu. A konečně mám za to, že „nepravdivé informace" uvedené

6 — Ve formulaci druhé předběžné otázky se Handelsgericht Wien odvolává na „dvacátý pátý bod odůvodnění sdělení Evropské komise 2004/0055 ze 7. února [2006]". Jsem si vědom toho, že odkazuje na pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 7. února 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu [COM (2006) 57 v konečném znění], jímž byl do textu vložen bod 25 odůvodnění nařízení v aktuálně platném znění.

7 — Podání odporu má v zásadě podle článku 17, odst. 1 nařízení č. 1896/2006 takové důsledky, že řízení pokračuje před příslušnými soudy členského státu původu podle pravidel běžného občanského soudního řízení. V rámci tohoto řízení může být například diskutována otázka mezinárodní soudní příslušnosti, zvláště, pokud jde o tento případ, platnost a důsledky ustanovení o svěření příslušnosti soudu sjednané mezi stranami.

v bodě 25 odůvodnění nařízení č. 1896/2006 je nutno omezit na informace, jejichž nesprávnost nebo nepřesnost se ukáže nebo může být v podmínkách dlužníka vyhodnocena skutečně později, kdy již lhůta podle čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení uplynula, což přísluší v každém případě vyhodnotit vnitrostátnímu soudu.

27. Mám tedy předběžně za to, že za „výjimečnou okolnost“, která by dlužníkovi umožnila požádat o přezkum evropského platebního rozkazu podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, lze označit pouze skutečnost, že daný platební rozkaz se zakládá na informaci uvedené ve formuláři návrhu, která se ukáže jako nepravdivá nebo nepřesná ve skutečnosti později, po uplynutí lhůty pro podání odporu, což dlužník bude muset v každém případě prokázat. Jinak řečeno, jestliže se platební rozkaz zakládá na informaci uvedené ve formuláři návrhu, jejíž nepravdivost nebo nepřesnost mohla být dlužníkem zjištěna ve lhůtě, kterou pro podání odporu stanoví čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení, což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu, nebude se jednat o „výjimečnou okolnost“, která by byla důvodem pro přezkum.

28. Podle mého názoru z důvodů, které dále vysvětlím, ani skutečnost, že právě příslušnost soudu, který platební rozkaz vydá, závisí na nepravdivé nebo nepřesné informaci uvedené ve formuláři návrhu — což je právě případ, na který odkazuje Handelsgericht Wien — nepovede k jinému závěru.

29. Jak stanoví bod 16 odůvodnění nařízení č. 1896/2006, „soud by měl posoudit návrh [na evropský platební rozkaz] včetně otázky příslušnosti soudu […] na základě informací poskytnutých ve formuláři návrhu“, aniž to nutně musí být soud, kdo takové posouzení provede [8]. Mezi požadavky, které je podle článku 8 nařízení č. 1896/2006 třeba posoudit na základě příslušného formuláře, je i to, zda je soudu, kterému je návrh evropského platebního rozkazu předložen, dána mezinárodní soudní příslušnost (článek 6 uvedeného nařízení). V tomto smyslu se ten, kdo zkoumá návrh evropského platebního rozkazu, omezí na zjištění, zda číselný kód (z třinácti možných) jako kritérium odůvodnění příslušnosti soudu vyznačený žadatelem ve formuláři A přílohy I nařízení č. 1896/2006, je věrohodně v souladu s tím, co stanoví nařízení č. 44/2001 [9], na nějž odkazuje čl. 6 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 týkající se k soudní příslušnosti [10].

30. Mimoto doručením evropského platebního rozkazu prostřednictvím formuláře E přílohy V nařízení č. 1896/2006 je dlužník pod písmenem c) informován viditelně výrazným způsobem nejen o tom, že může ve lhůtě třiceti dnů podat odpor, a o důsledcích, které bude mít skutečnost, když to neudělá, ale také o tom, že „tento rozkaz byl vydán pouze na základě informací poskytnutých žalobcem, které nebyly soudem ověřovány“.

31. Proto v posuzovaném případě, kdy podle předkládajícího soudu byl platební rozkaz platně doručen společnosti Thomas Cook, je namístě mít za to, že uvedená společnost od jeho doručení (okamžik, v němž začíná běžet lhůta pro podání odporu) věděla o tom, že předmětný platební rozkaz byl vydán pouze na základě informací poskytnutých společností Thurner Hotel ve formuláři A přílohy I nařízení č. 1896/2006. V důsledku toho, ačkoli v soudním spise není uvedeno, zda společnost Thomas Cook skutečně obdržela kopii uvedeného formuláře A, mohla jmenovaná belgická společnost předpokládat,

8 — Kromě toho článek 8 nařízení č. 1896/2006 dokonce připouští, aby toto posouzení mohlo být provedeno automatizovaným postupem.

9 — Z hlediska toho, co nás v projednávané věci (v níž nefiguruje žádný spotřebitel) zajímá, článek 6 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 konkrétně stanoví, že „pro účely použití tohoto nařízení se příslušnost soudu určí v souladu s příslušnými pravidly práva Společenství, zejména s nařízením č. 44/2001“. Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), bylo od 10. ledna 2015 nahrazeno nařízením č. 1215/2012, které v době, kdy nastaly skutkové okolnosti projednávaného případu, nebylo použitelné.

10 — Slovy J. M. Kormanna, „stačí pouze vyhodnotit věrohodnost porovnáním s údaji vztahujícími se k hlavnímu nároku“ (J. M. Kormann, *Das neue Europäische Mahnverfahren im Vergleich zu den Mahnverfahren in Deutschland und Österreich*. Jena: Jenaer Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 2007, s. 96).

že společnost Thurner Hotel neinformovala ve svém návrhu o existenci ujednání o svěření příslušnosti, na němž se smluvní strany dohodly (vzhledem k tomu, že platební rozkaz pocházel od rakouského soudu, nikoli od soudu v Gentu) a že v zásadě ten, kdo přezkoumával podloženost informací uvedených ve formuláři, nemusel nutně vědět o existenci takového ujednání [11].

32. Vzhledem k tomu, že článek 24 nařízení č. 44/2001 obecně připouští konkludentní ujednání o příslušnosti, jestliže se žalovaný dostaví na předvolání k soudu, který původně nebyl mezi smluvními stranami dohodnut [12], mám v tomto ohledu navíc za to, že zbývá již jen ujasnit, zda ve smyslu uvedeného bodu 25 odůvodnění představuje „nepravdivou informaci“ skutečnost, že žadatelka o vydání evropského platebního rozkazu — v očekávání, že uvidí reakci dlužníka — označí jako kritérium pro odůvodnění příslušnosti rakouského soudu místo plnění závazku (čl. 5 odst. 1 nařízení č. 44/ 2001 [13]). Jak již Soudní dvůr rozhodl ohledně obdobných ustanovení Úmluvy ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „Bruselská úmluva [14]“), „neexistují důvody související s obecnou systematikou nebo cíli uvedené úmluvy, které by umožňovaly se domnívat, že strany dohody o svěření příslušnosti ve smyslu článku 17 [článek 23 nařízení č. 44/2001] nemohou dobrovolně předložit spor jinému soudu, než který byl určen dohodou [15]“.

33. Je třeba zohlednit také to, že pouhá existence takové klauzule obecných smluvních podmínek sjednaných mezi smluvními stranami neznamená, že je tato platná podle článku 23 uvedeného nařízení [16]. Posouzení její formální platnosti v případě sporu mezi smluvními stranami by vyžadovalo důkladnější posouzení ze strany soudu, který je s případem obeznámen, neboť je to on, komu přísluší podle článku 8 nařízení č. 1896/2006 posouzení provést, ačkoli o existenci takové klauzule ve formuláři návrhu evropského platebního rozkazu není informován. Proto se domnívám, že v případě, kdy žadatel o evropský platební rozkaz pochybuje o platnosti nebo účinnosti ujednání o svěření příslušnosti obsažené v obecných smluvních podmínkách, není povinen jej uvést ve formuláři, jímž žádá o vydání evropského platebního rozkazu, neboť tyto aspekty nemohou být v žádném případě v souvislosti s řízením o evropském platebním rozkazu projednávány.

34. Proto mám za daných okolností za to, že za „výjimečnou okolnost“, která umožní dlužníkovi požádat o přezkum evropského platebního rozkazu podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006, lze označit pouze skutečnost, že daný platební rozkaz se zakládá na informaci uvedené ve formuláři návrhu, která se skutečně později ukáže jako nepravdivá nebo nepřesná, po uplynutí lhůty pro podání odporu, i když na této informaci závisí příslušnost soudu, zejména pokud se žadatel o údajném ujednání o svěření soudní příslušnosti mezi smluvními stranami nezmínil.

11 — Je třeba mít na paměti, že podle čl. 7 odst. 2 písm. e) nařízení č. 1896/2006 žadatel o vydání evropského platebního rozkazu musí v této fázi pouze podložit návrh *popisem* důkazních prostředků podporujících nárok, takže je pravděpodobnější, že ve chvíli uskutečnění posouzení, které zmiňuje uvedený článek 8, soud, kterému je návrh předložen, ani nemá smlouvu uzavřenou mezi stranami k dispozici.

12 — Článek 24 uvedeného nařízení připouští i přes ujednání o příslušnosti dohodnuté mezi stranami, žalobce může podat svou žalobu k jinému než dohodnutému soudu a že žalovaný to s tichým souhlasem akceptoval, když se k tomuto soudu na předvolání dostaví, což platně zruší ujednání o svěření příslušnosti, kterého dříve dosáhly (s výjimkou případů výlučné příslušnosti podle článku 22 nařízení č. 44/2001). V tomto smyslu se vyslovil Soudní dvůr speciálně v souvislosti s evropským platebním rozkazem, když řekl, že „[o]dpor proti evropskému platebnímu rozkazu, který neobsahuje namítnutí nepříslušnosti soudů členského státu původu, nelze považovat za účast v řízení ve smyslu článku 24 nařízení (ES) č. 44/2001“, a to i když žalovaný v odporu uvedl důvody týkající se věci samé (rozsudek Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393). Ohledně obecného charakteru zmiňovaného článku 24 viz také rozsudek Cartier parfums-lunettes a Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, body 34 a násl.

13 — Vezmeme-li navíc v úvahu, že společnost Thurner Hotel popírá existenci ustanovení o svěření příslušnosti, na něž se odvolává společnost Thomas Cook (viz body 2 a 3 vyjádření společnosti Thurner Hotel).

14 — Úř. věst 1972, L 299, s. 32 ve znění následných úmluv týkajících se přistoupení nových členských států k této Úmluvě.

15 — Rozsudek Elefanten Schuh, 150/80, EU:C:1981:148, bod 10. Viz také rozsudek ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, body 21 a násl. Je třeba na tomto místě připomenout také to, že článek 35, odst. 1 nařízení č. 44/2001 nebrání uznání rozhodnutí vyneseného, aniž bylo respektováno ujednání o svěření příslušnosti za podmínek daných článkem 23 téhož nařízení. Brání pouze uznání rozhodnutí vyneseného při porušení ustanovení v oddílech 3 (příslušnost ve věcech pojištění), 4 (příslušnost ve věcech spotřebitelských smluv) a 6 (výlučná příslušnost) kapitoly II uvedeného nařízení, nebo jedná-li se o případ uvedený v článku 72.

16 — K tomu viz P. Mankowski, „Artikel 23 Brüssel I-VO“, in T. Rauscher (Vyd.): *Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht – EuZPR / EuIPR*. Múnich: Sellier, 2006, ss. 411 a násl., zejména odst. 16 a násl.

35. Mám tudíž za to, že na předběžnou otázku položenou Handelsgericht Wien je nutno odpovědět tak, že s ohledem na okolnosti posuzovaného případu musí být čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 ve spojení s bodem 25 jeho odůvodnění vykládán v tom smyslu, že „výjimečnou okolnost“ umožňující žalovanému, jemuž byl platně doručen evropský platební rozkaz, požádat o soudní přezkum tohoto platebního rozkazu nepředstavuje pouhá skutečnost, že tento platební rozkaz byl vydán na základě nepravdivé nebo nepřesné informace uvedené ve formuláři návrhu, i když na této informaci závisí příslušnost soudu - zejména pokud se žadatel o údajném ujednání o svěření soudní příslušnosti mezi smluvními stranami nezmínil - to vše s výjimkou situace, kdy by dlužník před vnitrostátním soudem prokázal, že se o nepravdivosti nebo nepřesnosti informace uvedené ve formuláři návrhu dozvěděl skutečně až později, když lhůta pro podání odporu stanovená v čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení již uplynula.

V – **Závěry**

36. Na základě výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl Handelsgericht Wien takto:

„Ustanovení čl. 20 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, ve spojení s bodem 25 jeho odůvodnění, musí být vykládáno s ohledem na okolnosti posuzovaného případu v tom smyslu, že ‚výjimečnou okolnost‘ umožňující žalovanému, jemuž byl platně doručen evropský platební rozkaz, požádat o soudní přezkum tohoto platebního rozkazu nepředstavuje pouhá skutečnost, že tento platební rozkaz byl vydán na základě nepravdivé nebo nepřesné informace uvedené ve formuláři návrhu, i když na této informaci závisí příslušnost soudu - zejména pokud se žadatel o údajném ujednání o svěření soudní příslušnosti mezi smluvními stranami nezmínil - to vše s výjimkou situace, kdy by dlužník před vnitrostátním soudem prokázal, že se o nepravdivosti nebo nepřesnosti informace uvedené ve formuláři návrhu dozvěděl skutečně až později, když lhůta pro podání odporu stanovená v čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení již uplynula.“